

A4 Arbejdsmiljø sommerferieinterview 2022 med Anders Kabel, formand for AM-PRO

Hvad er den vigtigste arbejdsmiljøudfordring lige nu? Og hvorfor?

Selv om mange store virksomheder efterhånden har fået fint styr på deres arbejdsmiljøindsats, så er mange især mellemstore virksomheder stadig udfordret af, at de ikke har overblik over deres arbejdsmiljø, og først håndterer arbejdsmiljøspørgsmål, når de giver anledning til problemer i forhold til medarbejdertilfredshed, kunde- eller leverandørkrav eller påbud fra Arbejdstilsynet.

Reelt anerkender disse virksomheder ikke arbejdsmiljø som en vigtig ledelsesopgave og ser ikke arbejdsmiljø som et spørgsmål om medarbejdernes sundhed og udvikling af deres arbejdsevne. Arbejdsmiljøet bliver ikke taget alvorligt som andre ledelsesopgaver, og man anerkender ikke behovet for et arbejdsmiljøfagligt velfunderet beslutningsgrundlag for beslutninger om arbejdsmiljø.

Det er et alvorligt problem, fordi denne holdning fastholder arbejdsmiljø som noget, der ikke håndteres ud fra en arbejdsmiljøfagligt kompetent tilgang, men ud fra en naiv forestilling om, at arbejdsmiljø, det er noget alle ved tilstrækkeligt om.

Hvad er det første, du vil gøre, hvis du var minister, for at løse udfordringen?

Hvis jeg var beskæftigelsesminister, ville jeg som det første sikre en bedre arbejdsmiljøfaglig kvalitet i virksomhedernes arbejdsmiljøindsats ved at skærpe kvalitetskravene til indholdet af den lovpligtige arbejdspladsvurdering, så den kommer til at bygge på en egentlig risikovurdering, sådan som EU-reglerne også lægger op til.

Normalt gennemføres kortlægningen blot som en form for meningsmåling af medarbejdernes vurdering af deres eget arbejdsmiljø ud fra deres personlige ønsker og forventninger. Den slags målinger kan formentlig vise noget om ændringer af arbejdsmiljøforhold, mens arbejdsmiljøforhold, der er typiske for den pågældende form for arbejde, blive underbelyst: "det er jo bare sådan det er, når man arbejder her i bageriet".

Derfor ville jeg indføre regler om, at arbejdspladsvurderingens kortlægning skal indeholde en arbejdsmiljøfaglig risikovurdering af arbejdsmiljøet i forhold til sikkerhed og sundhed udført af arbejdsmiljøprofessionelle, der har kompetence til at foretage sådanne vurderinger.

Desuden ville jeg indføre krav om, at kompetente arbejdsmiljøprofessionelle skal bistå virksomheden, når den ud fra kortlægningen skal prioritere sin fremtidige arbejdsmiljøindsats.

Hvad bliver din vigtigste arbejdsopgave til efteråret om arbejdsmiljø i det job, du har nu?

Min vigtigste opgave som formand for AM-PRO handler også om at bidrage til en højere kvalitet i arbejdsmiljøindsatsen: Jeg skal arbejde for, at vi får et uafhængigt videntcenter i Danmark.

Videntretet skal samle erfaringer på tværs af arbejdsmiljøindsatsens mange forskellige aktører og udvikle brobygning mellem virksomheder, arbejdsmiljøprofessionelle og arbejdsmiljørådgivere, myndigheder, forskningsinstitutioner, organisationerne, branchefællesskaberne for arbejdsmiljø, forsikrings- og pensionselskaberne, formidlings- og forebyggelsestjenesterne og de arbejdsmedicinske klinikker.

Selv om der findes en omfattende viden om arbejdsmiljø og vigtige erfaringer med arbejdsmiljøindsatser hos de forskellige arbejdsmiljøaktører såvel internt i virksomhederne som hos de forskellige aktører, der bidrager til virksomhedernes egen arbejdsmiljøindsats, så samles denne viden nemlig ikke systematisk op, og der er ikke nogen organiseret videndeling og erfaringsudveksling mellem de nævnte grupper af aktører.

Det vil styrke kvaliteten og dermed også den praktiske anvendelighed af denne viden betydeligt, hvis den blev opsamlet systematisk, diskuteret på tværs af aktørgrupperne og konfronteret med praktiske erfaringer.

Hvad er det mest positive, der er sket på arbejdsmiljøområdet det seneste år?

Jeg vil gerne fremhæve EU's nye arbejdsmiljøstrategiske rammeplan, fordi jeg synes den bliver overset i den hjemlige arbejdsmiljødebat. Strategiplanen tager afsæt i behovet for nye tiltag affødt af den grønne omstilling og digitaliseringen, arbejdsstyrkens stigende alder og forskelsbehandling i forhold til alder, køn, etnicitet, seksuel orientering, handicap mv.

Strategiplanen indeholder nogle vigtige meldinger om behovet for bedre samspil mellem arbejdsmiljø- og folkesundhedsindsatserne samt en klar præcisering af behovet for arbejdsmiljøfaglig kapacitetsopbygning og ansvarspåtagning ikke mindst på virksomheds- og organisationsniveau. Desuden fastholdes det skærpede fokus på indsatsen mod kemiske arbejdsmiljørisici – en indsats, som allerede nu er slået igennem også i den danske indsats.

I forhold til de arbejdsmiljøprofessionelles vilkår vil jeg fremhæve den nye masteruddannelse i arbejdsmiljøledelse, som Syddansk Universitet nu udbyder - en uddannelse, som bidrager til kompetenceudviklingen blandt arbejdsmiljøprofessionelle.

Der er også god grund til at fremhæve udviklingen af mål for arbejdsmiljøindsatsen. Det kan blive et vigtigt bidrag til den forebyggende indsats, hvis ellers målene følges op af realistiske vurderinger af, hvad der skal til for at indfri dem, og at der afsættes de nødvendige ressourcer.

Endelig vil jeg gerne fremhæve arbejdsmiljøpuljen, hvor mindre virksomheder kan få tilskud til arbejdsmiljørådgivning, fysisk træning og afprøvning af tekniske hjælpemidler. Det er et vigtigt bidrag til, at virksomhederne kan få arbejdsmiljøfaglig støtte til deres arbejdsmiljøindsats.

Hvad er dit største ønske af ting på arbejdsmiljøområdet, som du håber, går i opfyldelse inden næste sommer?

Jeg håber på, at den kommende arbejdsmiljøaftale bliver ambitiøs og vil følge op på de pejlemærker, som blandt andet EU-kommissionen peger på i sin strategiplan.

Jeg håber, at det bliver en aftale, der bliver bredt forankret i Folketinget, så der kommer ro omkring arbejdsmiljøindsatsen med langsigtede støtteordninger, stabil bemanning af Arbejdstilsynet, en stærkere arbejdsmiljøfaglig forankring af virksomhedernes arbejdsmiljøindsats og etablering af et tværgående videntcenter.

Jeg håber også på bredere samarbejde mellem arbejdsmiljøaktørerne om den fremtidige arbejdsmiljøindsats, og at de arbejdsmiljøprofessionelle bliver inddraget på en mere hensigtsmæssig måde.